

การจัดการเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตสำหรับการแข่งขัน
ของอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

บทคัดย่อ

ของ

ฐานิตย์ จันทวิเศษ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

ตุลาคม 2564

ฐานิตย์ จันทวิเศษ. (2564). การจัดการเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตสำหรับการแข่งขันของ
อุตสาหกรรมแม่พิมพ์ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สานิต
ศิริวิศิษฐ์กุล และอาจารย์ ดร.เกียรติชัย วีระญาณนนท์.

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสานมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการผลิต
สภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจและสภาพการแข่งขัน เปรียบเทียบความสามารถในการผลิตจำแนก
ตามปัจจัยคุณลักษณะขององค์กร การศึกษาปัจจัยการผลิตและปัจจัยการบริหารจัดการ ที่ส่งผลต่อ
ความสามารถในการผลิต นำเสนอแนวทางการจัดการเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตสำหรับการ
แข่งขันของอุตสาหกรรมแม่พิมพ์กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างเชิง
ปริมาณ คือ สถานประกอบการอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ 277 โรงงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและ
สมการถดถอยเชิงพหุคูณ เชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารหรือตัวแทน สถานประกอบการ
อุตสาหกรรมแม่พิมพ์ สถาบันไทย-เยอรมัน สมาคมอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ไทย สถาบันการศึกษา
กระทรวงอุตสาหกรรม และสถาบันการเงิน จำนวน 17 คน และการสนทนากลุ่มกับผู้บริหารหรือตัวแทน
สถานประกอบการอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ สถาบันไทย-เยอรมัน สมาคมอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ไทย
สถาบันการศึกษา จำนวน 10 คน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ SWOT และสังเคราะห์โดย
TOWS Matrix

ผลของการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาในการผลิต ไม่สามารถตอบสนองตามความต้องการ
ของผู้บริโภคได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ ขึ้นอยู่กับผู้ซื้อและผู้ขาย สภาพ
การแข่งขันอยู่ในระดับสูงเฉพาะกลุ่มแม่พิมพ์ที่มีคุณสมบัติเพียงตรงปานกลาง 2) ความสามารถในการ
ผลิตจำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะขององค์กร พบว่า รายด้าน มีความแตกต่างกัน 3) ปัจจัยการผลิต
ด้านวิธีการผลิต วัตถุดิบ และเครื่องจักร ส่งผลต่อความสามารถในการผลิตโดยภาพรวมได้ร้อยละ 59.6
(Adjusted R² = .596) 4) ปัจจัยการบริหารจัดการ ด้านการควบคุม การวางแผน และการจัดองค์กร ส่งผล
ต่อความสามารถในการผลิตโดยภาพรวมได้ร้อยละ 73.60 (Adjusted R² = .736) 5) แนวทางการ
จัดการเพื่อพัฒนาความสามารถในการผลิตสำหรับการแข่งขัน คือ การจัดการเพื่อพัฒนาระบบการผลิตเป็นมาตรฐานสากล และด้านการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน

คำสำคัญ: ความสามารถในการผลิต อุตสาหกรรมแม่พิมพ์ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

MANAGEMENT TO IMPROVE THE PRODUCTION CAPABILITY FOR COMPETITION
IN THE MOULD INDUSTRY, SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES IN THAILAND

AN ABSTRACT

BY

THANIT JANTHAWISET

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy Program in Management
at North Bangkok University

October 2021

Thanit Janthawiset. (2021). Management to Improve the Production Capability for Competition in the Mould Industry, Small and Medium Enterprises in Thailand. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisors: Assistant Professor Dr.Sanit Sirivisitkul and Dr.Kietchai Veerayannon.

This mixed methods research aimed to study production problems, business environment and competitive conditions, to compare production capacity classified by organizational characteristics factors, to study production and management factors that affect production capability, and to present a management approach to develop production capability for the mold industry among small and medium-sized enterprises competitiveness in the country. The 277 mold and plastic industry factories used for samples in quantitative data and the data were analyzed by frequency, percentage, mean, Standard Deviation, One-way ANOVA, and Multiple Regression Analysis. Qualitative research used In-depth interviews with the executives or representatives including of the mold industry establishments, Thai-German Institute, Thai Mold Industry Association, educational institution, Ministry of Industry, and financial institutions totaling 17 people, and a group discussion with executives/representatives of mold industry establishments, Thai-German Institute, Thai Mold Industry Association, educational institutions of 10 people, then all data were analyzed by SWOT analysis and synthesized by TOWS Matrix.

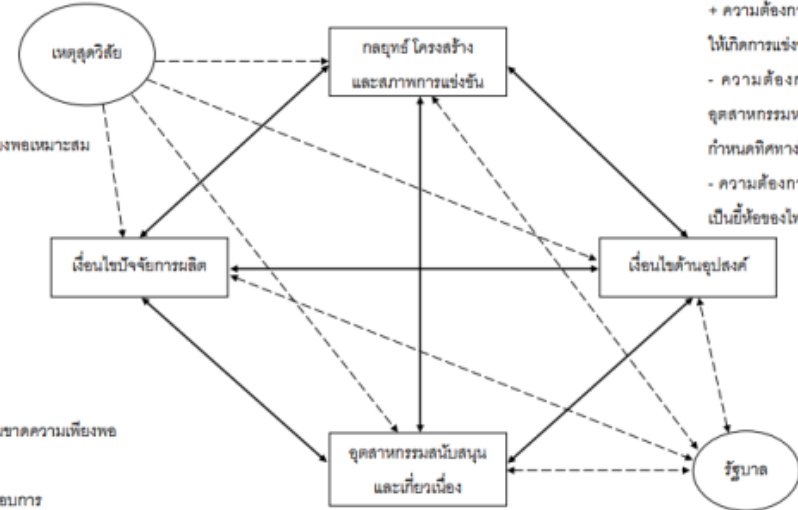
The research results revealed that: 1) Problems in production is unable to meet the consumers needs with full efficiency business environment. It depends on the buyer and seller. The competitive conditions were high, only for molds with moderate precision. 2) Production capability classified by organizational characteristics factors found that each aspect was different. 3) Production factors, in terms of production methods, raw materials, and machinery affects the overall productivity by 59.6% (Adjusted $R^2 = .596$) 4) management factor, control, planning, and organization affects the overall productivity by 73.60 percent (Adjusted $R^2 = .736$). 5) Management guidelines for improving productivity for competition are: management to develop production processes to international standards, and the development of competitiveness.

Keywords: The Production Capability, Mold Industry, Small and Medium Enterprises

- การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยี (Disruptive Technology) มีผลต่อการปรับตัวทางด้านนวัตกรรม และการแย่งชิงบุคลากร (Talent) ในงานเฉพาะทาง
- การเกิดสงครามทางการค้า ทำให้เกิดการฉีกฉนวนทางเศรษฐกิจ
 - + กลุ่มที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดโอกาส
 - การปรับตัวในการประกอบกิจการ

- บัณฑิตพื้นฐานหรือบัณฑิตทั่วไป โดยภาพรวมเพียงพอเหมาะสม
 - + สถานประกอบการ
 - + ทรัพยากรมนุษย์
 - + เงินทุนสำหรับการประกอบกิจการ
 - การเข้าถึงแหล่งเงินทุน
 - ต้นทุนทางการเงิน
 - + วัตถุประสงค์เครื่องจักรและอุปกรณ์
 - + ทำเลที่ตั้งที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภคทั่วไป
- บัณฑิตขั้นสูงหรือบัณฑิตเฉพาะทางโดยภาพรวมขาดความเพียงพอ
 - สถานประกอบการ
 - + ทักษะความชำนาญเฉพาะด้านของผู้ประกอบการ
 - ทักษะในการบริหารจัดการสมัยใหม่
 - ทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพสู่นวัตกรรม
 - เทคโนโลยีโทรคมนาคม ที่เชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศสมัยใหม่
 - ความพร้อมของสถานการศึกษาและหน่วยงาน
 - ความเป็นสากลในแนวทางการวิจัยและพัฒนา
 - ด้านการสนับสนุนและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน
 - วัตถุประสงค์ที่มีคุณภาพสูงและเฉพาะด้าน
 - เครื่องจักร อุปกรณ์ กระบวนการผลิตที่มีเทคโนโลยีสมัยใหม่

- กลยุทธ์ไม่เชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางของการพัฒนาอุตสาหกรรม
- การกำหนดกลยุทธ์ยังไม่สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับโครงสร้าง และสภาพการแข่งขันในปัจจุบัน
- + มีการแข่งขันกันสูง เฉพาะกลุ่มที่ยังตรงปานกลาง
- มีการแข่งขันกันด้านเฉพาะกลุ่มเพียงตรง

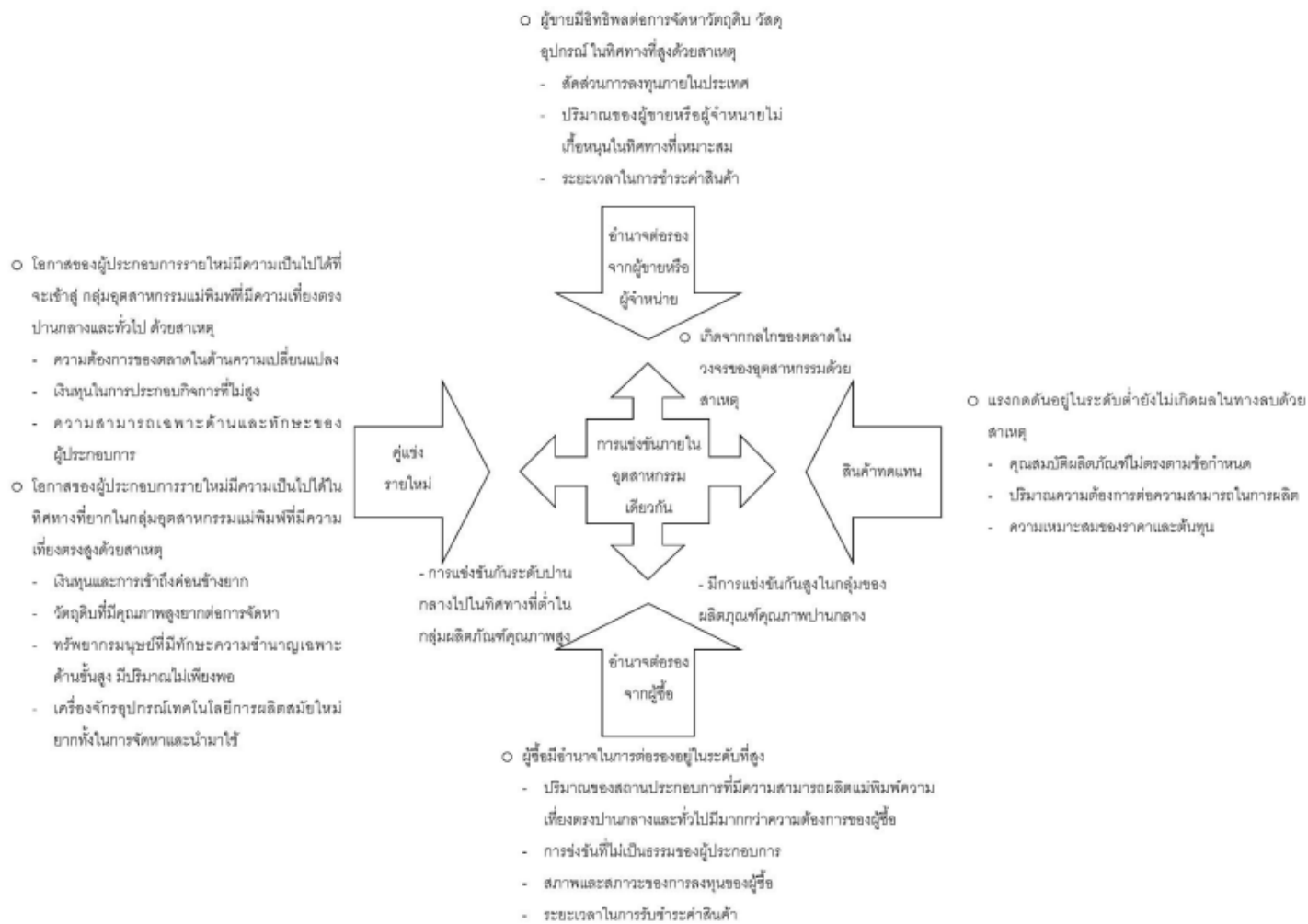

- + อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องต้องกลุ่มอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ขนาดใหญ่
- อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องต้องกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรการเอื้อหนุน
- อุตสาหกรรมด้านวัตถุดิบ และวัสดุ อุปกรณ์ ราคาคงเหมาะสมกับคุณภาพแม่พิมพ์
- อุตสาหกรรมด้านเครื่องจักรเทคโนโลยีสมัยใหม่ โปรแกรมประยุกต์ รวมทั้งซอฟต์แวร์มีแหล่งผลิตในปริมาณที่ไม่เหมาะสมอย่างมาก

- + ความต้องการอยู่ในปริมาณและคุณภาพระดับสูง ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันภายในประเทศ
- ความต้องการภายในประเทศของผู้บริโภค มาจากอุตสาหกรรมหลัก ที่ลงทุนโดยต่างประเทศเป็นเกณฑ์ในการกำหนดทิศทางในการเจริญเติบโต
- ความต้องการภายในประเทศของผู้บริโภคที่มีผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับของไทยมีปริมาณน้อยไม่ส่งเสริมเอื้อหนุน

- + การพัฒนาด้านบุคลากรควบคู่กับผู้ประกอบการเพิ่มทักษะขั้นสูง
- + การส่งเสริมด้านการตลาด จัดคู่เจรจาการค้า
- + การสร้างกลุ่ม(Cluster) แม่พิมพ์
- การสนับสนุนด้านการเงิน
- ข้อกำหนดกฎหมายยกต่อการประกอบกิจการ
- นโยบายด้านการเงินและการคลัง (ดอกเบี้ย, อัตราแลกเปลี่ยนภาษี)

ภาพประกอบ 12 การวิเคราะห์ทฤษฎีโมเดลเพชรพลวัต (Diamond Model)

ภาพประกอบ 13 การวิเคราะห์ปัจจัยกดดันทั้งห้า (Five Force Model)

P E S T E L

**ปัจจัยด้านการเมือง
(Political)**

- กำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมมีผลกับการเจริญเติบโตต่อภาคอุตสาหกรรมการผลิต
- เสถียรภาพทางการเมืองมีผลกระทบโดยตรงต่อภาคอุตสาหกรรมในความเชื่อมั่นของการลงทุน

**ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
(Economics)**

- ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม สะท้อนถึงผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ภาคอุตสาหกรรม ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- เกิดการผันผวนทางเศรษฐกิจกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมด้านต้นทุนการผลิต

**ปัจจัยด้านสังคม
(Social)**

- ค่านิยมหรือพฤติกรรมนิยมของผู้บริโภค เป็นสาเหตุในด้านปริมาณความต้องการผลิตภัณฑ์
- ความต้องการของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับค่านิยมและการมีความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่อการดำเนินธุรกิจ

**ปัจจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยี
(Technology)**

- แนวทางในการปรับตัวเพื่อเปลี่ยนแปลงองค์กรให้เข้าสู่ยุคเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่สามารถปรับตัวได้ทัน
- ความพร้อมของหน่วยงานวิจัยและพัฒนาภายในประเทศเพื่อส่งเสริมสนับสนุนภาคอุตสาหกรรม

**ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
(Environmental)**

- ความเหมาะสมของภูมิรัฐศาสตร์ เป็นเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจเพื่อการลงทุนของภาคอุตสาหกรรม
- ภูมิรัฐศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจต่อการลงทุนของภาคอุตสาหกรรม ปัจจุบันเกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ภาคอุตสาหกรรมชะลอตัวลง

**ปัจจัยด้านกฎหมาย
(Law or legal)**

- การกำหนดค่าแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน สิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานมีผลต่อการเคลื่อนย้ายของแรงงาน
- ข้อกำหนดในการประกอบกิจการมีผลต่อภาคอุตสาหกรรม ทั้งในด้านบวกและลบ มีความยุ่งยากและมีประเด็นบางอย่าง เป็นอุปสรรคในการประกอบกิจการ

ภาพประกอบ 14 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (PESTEL)